

Obsah

Predslov	5
1 Úvod: filozofia vedy, vysvetlenie a príčinnosť	7
1.1 Filozofia vedy	9
1.2 Vysvetlenie a príčinnosť	10
2 Model pokrývajúceho zákona	14
2.1 Deduktívno-nomologický model	15
2.2 Induktívno-štatistický model	21
2.3 Nedokonalé vysvetlenia	23
3 Problémy modelu pokrývajúceho zákona	27
3.1 Niektoré črty modelu pokrývajúceho zákona	27
3.2 Kritika modelu pokrývajúceho zákona	29
3.3 Reakcie na kritiku	36
4 Pragmatický prístup k vysvetleniu	40
4.1 Pragmatické aspekty	41
4.2 Pragmatika	43
4.3 Ilokučná koncepcia P. Achinsteina	45
4.4 Problémy pragmatiky vysvetlenia	54
5 Unifikačný model vysvetlenia	58
5.1 Friedman o unifikácii	59
5.2 Kitcherov unifikačný model	62
5.3 Problémy unifikačného prístupu	67
6 Kauzálny prístup k vysvetleniu	72
6.1 Salmonov model štatistickej relevancie	72
6.2 Kauzálnno-mechanický model	79
7 Regularitná teória príčinnosti	86
7.1 David Hume o príčinnosti	86
7.2 Regularitná teória	92
7.3 Príčina ako INUS podmienka	95
7.4 Problémy regularitnej teórie	97

8 Manipulačná teória príčinnosti	101
8.1 Collingwoodova formulácia	101
8.2 Prednosti manipulačnej teórie	105
8.3 Problémy manipulačnej teórie	107
9 Kontrafaktuálna teória príčinnosti	113
9.1 Kontrafaktuál a komparatívna podobnosť možných svetov	114
9.2 Kontrafaktuálna závislosť, kauzálna závislosť a príčinnosť	120
9.3 Prednosti Lewisovej teórie	123
10 Problémy kontrafaktuálnej teórie	128
10.1 Problémy kontrafaktuálov	129
10.2 Otázna tranzitivita	130
10.3 Problém redundancie	133
10.4 Absencia a príčinnosť	137
11 Problémy príčinnosti a vysvetlenia	141
11.1 Príčinnosť	141
11.2 Vysvetlenie	144
Slovník	148
Literatúra	160